

Klinische-en immunologische criteria voor SLE

Bron: Petri M et al, Revised SLICC classification criteria voor SLE, 2015

A	Klinische criteria	
1	Acute cutane lupus	<ul style="list-style-type: none"> - Een rode huiduitslag over de wangen en de brug van de neus (vlindervormig). - Huiduitslag met blaren passend bij lupus - Rode bobbelige huiduitslag passend bij lupus - Zonlicht gevoelige huiduitslag passend bij lupus
	Subacute cutane lupus	<ul style="list-style-type: none"> - Huidafwijkingen die lijken op psoriasis - Ringvormige huidafwijkingen
2	Chronische cutane lupus	<ul style="list-style-type: none"> - Klassieke discoïde huidafwijkingen (schilferende, verdikte, muntvormige uitslag op het gezicht, de hoofdhuid, oren, borst of armen. Als deze uitslag verdwijnt, blijft vaak een litteken over) - Lupus panniculitis (dieper gelegen huidafwijkingen) - Slijmvlies afwijkingen - Paarsverkleuring van de handen door koude uitgelokt (chilblain lupus of winterhanden door lupus)
3	Slijmvlieszweertjes (afters)	Kleine zweertjes in de neus en/of de mond. Gewoonlijk zijn ze pijnloos, maar neuszweertjes kunnen neusbloedingen veroorzaken.
4	Niet-verlittekenende alopecia	Hoofdhaar dat overal dunner wordt of haren die makkelijker breken. Deze vorm van haarverlies geeft geen littekens.
5	Artritis of gewrichtspijnen in 2 of meer gewrichten met 30 minuten ochtendstijfheid	Komt bij veel kinderen met SLE voor. Het veroorzaakt pijn en zwelling in de gewrichten van de armen en benen. De pijn verplaatst zich soms van het ene naar het andere gewricht. Ook kan de pijn in hetzelfde gewricht aan beide kanten van het lichaam optreden. Bij SLE leidt artritis meestal niet tot blijvende schade aan de gewrichten.
6	Pleuritis	Ontsteking van het borstvlies (de bekleding van de longen)
7	Pericarditis	Ontsteking van het hartzakje (het vlies rond het hart)
		Ontsteking van deze weefsels kan een ophoping van vocht rond het hart en de longen veroorzaken. Pleuritis veroorzaakt een bijzonder soort pijn op de borst die erger wordt bij het ademen.
8	Nieren	Aantasting van de nieren komt voor bij de helft van alle kinderen met SLE in gradaties van mild tot ernstig. Meestal wordt het in het begin opgemerkt door urineonderzoek en bloedonderzoek. Bij kinderen met een aanzienlijke nierbetrokkenheid kan er eiwit en bloed in de urine aanwezig zijn en ophoping van vocht vooral in de voeten en benen.
9	Centraal zenuwstelsel	Aantasting van het centraal zenuwstelsel (hersenen) omvat onder andere zeer ernstige hoofdpijn, epilepsie, concentratie- en geheugenproblemen, stemmingswisselingen, depressie en hallucinaties.
10	Hemolytische anemie (bloedarmoede door	Dit wordt veroorzaakt door auto- antistoffen die gemaakt worden door de cellen van het afweersysteem. Deze antistoffen beschadigen de bloedcellen. Het afbraakproces van rode

	afbraak van rode bloedcellen)	bloedcellen, die zuurstof van de longen naar andere delen van het lichaam brengen, wordt hemolyse genoemd en kan hemolytische anemie (bloedarmoede) veroorzaken. Deze afbraak kan zowel langzaam en mild verlopen, als heel snel gaan en een noodsituatie veroorzaken, waarbij snel een bloedtransfusie nodig is.
11	Leukopenie (lage witte bloedcellen)	Afname van het aantal witte bloedcellen wordt leukopenie genoemd en is bij SLE meestal niet gevaarlijk.
12	Thrombocytopenie (lage bloedplaatjes)	Afname van het aantal bloedplaatjes wordt trombocytopenie genoemd. Kinderen met een verminderd aantal bloedplaatjes kunnen last hebben van blauwe plekken op de huid en van bloedingen in verschillende delen van het lichaam, zoals in de maag, de darmen, de urinewegen of de hersenen. De menstruatie kan heftiger verlopen.
B	Immunologische criteria	
1	ANA	Deze auto-antistoffen zijn gericht tegen de celkernen. Nucleus betekent celkern. Zij worden in het bloed van bijna elke SLE patiënt gevonden. Een positieve ANA test is echter op zich geen bewijs voor het bestaan van SLE, omdat de test ook positief kan zijn bij andere ziekten en zelfs zwakpositief kan zijn bij ongeveer 5 procent van de gezonde kinderen.
2	Anti-ds-DNA	Anti-dubbelstrengs DNA antistoffen zijn autoantistoffen die zich richten tegen het genetische materiaal (DNA) in de cel. De antilichamen worden vrijwel alleen gevonden bij SLE patiënten. Deze test wordt vaak herhaald, omdat de hoeveelheid antistoffen tegen het dubbelstrengs DNA de arts kan helpen de mate van ziekte activiteit vast te stellen.
3	Anti-Sm	Anti-Sm antistoffen zijn genoemd naar de eerste patiënt in wiens bloed ze zijn aangetoond (haar naam was Smith). Deze auto-antistoffen worden bijna uitsluitend bij SLE-patiënten gevonden en helpen vaak om de diagnose te bevestigen.
4	Antifosfolipiden antistoffen	De blijvende aanwezigheid van antifosfolipiden antistoffen, dit zijn antistoffen gericht tegen het omhulsel van de cel.
5	Laag complement	Complementfactoren worden gebruikt bij het opruimen van antistof-complexen in het bloed. Bij SLE kan het complement verlaagd zijn doordat het veel verbruikt wordt bij het opruimen van de antistof-complexen.
6	Positieve directe Coombs zonder hemolyse	Dit is een test om antistoffen op rode bloedcellen op te sporen